

SLECHTVALKENEXCURSIE LAUWERSMEER 11 NOVEMBER 1989

Johannes Tonckens

Om 8 uur werd er verzameld aan de Bedumerweg. Het beloofde goed weer te worden en de belangstelling was groot. Verdeeld over 7 auto's vertrokken we richting Zoutkamp. De excursie werd geleid door Nico Beemster, die nauw betrokken is bij het wel en wee van de slechtvalkenpopulatie in de Lauwersmeer. In de Lauwersmeer verblijven gedurende de gehele winter 5 slechtvalken, doorgaans met zeer trouwe plaatskeuze. De kans was dus zeer groot enkele van deze valken te zien. Bij Zoutkamp sloten nog enkele excursiegangers aan, wat het totaal op 29 deelnemers bracht. We werden direct al begroet door een groep grauwe ganzen en kleine zwanen die kennelijk waren opgeschrikt door twee jagers. Onder deze groep bevonden zich enkele indische ganzen. Bij de Schildhoek werden we al snel twee slechtvalken gewaar. Een vrouwtje zat op de grond, dankbaar gebruik makend van de aanwezigheid van een baken, daar neergelegd door Nico. Met een lage zon in de rug was deze vogel schitterend te bekijken. Enige tijd later vloog een mannetje slechtvalk op. Daar deze vogels slechts een fractie van hun tijd aan jagen besteden en de rest van de tijd op een post zitten, mochten we allang blij zijn deze vogel te hebben zien vliegen, aldus Nico. Verder waren er nog te zien: een flamingo, brandganzen, een bruine kiekendief, kieviten, spreeuwen, kleine zwanen, grauwe ganzen, een zwarte zwaan en verscheidene bonte kraaien. Onderweg richting Ballastplaat passeerden we een buizerd en 2 ruigpootbuizerden. Na een wandeling door het Ballastplaatbos kwamen we uit bij het Oude Robbengat. Hier zagen we een vrouwtje slechtvalk vliegend boven water en rietland, jagend op waterwild. Door laag over het water te vliegen

werden door het vrouwtje twee kleine eenden (taling, smient o.i.d.) uit het water opgepest. Een daarvan werd vervolgens geslagen en op de kant gedeponneerd. Vlak daarop verscheen een juveniele slechtvalk, jagend achter een watersnip, die wist te ontkomen. Het territoriale vrouwtje verjoeg vervolgens dit juveniele exemplaar, haar eigen prooi daarbij in de steek latend. Wij sloegen dit alles gade en door enkele leden werd het geheel van commentaar voorzien als betrof het een voetbalwedstrijd. Na deze enerverende vertoning liepen we richting observatiehut. Onderweg werden we gevonden door enkele excursiegangers die door pech achterop waren geraakt. Voor hen geen jagende slechtvalken, wel twee roerdompen in het riet. Uit de bosrand kwam een havik. Met als passende achtergrond de kerktoeren van Anjum zagen we een ruigpootbuiserd bidden. Vanuit de observatiehut hadden we een schitterend uitzicht over een groot gedeelte van de Lauwersmeer. Vanaf de toren zagen we een juveniele slechtvalk, mogelijk dezelfde van daarnet, en nog een. Verder nog een buizerd, een vrouwtje bruine kiekendief en allerlei eenden, deze laatsten te ver weg om goed te zien. Verkleumd verlieten we de toren op weg naar koffie en gebakken vis. Teruglopend door het Ballastplaatbos scheerde er wederom een slechtvalk over de bomen. Verder rijdend waren bij gemaal Nieuw Robbengat 5 dodaarzen te zien en werden we een smelleken gewaar. Na in de haven een visje geslagen te hebben reden we de haven rond. Hier troffen we sneeuwgorzen, fraters, een middelste zaagbek en een zee-koet. Nog was de excursie niet ten einde gekomen. De excursieleider trok een kaartje uit zijn broekzak en wees een perceel in de Ezumakeeg aan, waar hoogstwaarschijnlijk een vrouwtje slechtvalk te zien zou zijn. Via polder de Band, waar we een enorme groep brandganzen en 2 roodhalsganzen zagen, reden we naar de westkant van de Lauwersmeer. Met een lage zon in het westen kwamen we aan bij het door Nico opgegeven perceel bouwland. Dit keer had onze excursieleider het mis: niet één

maar twee valken bevolkten het perceel. Het vrouwtje had bezoek van een mannetje. Beiden waren schitterend te bekijken door de telescoop, verlicht door de avondzon. Een sperwer, een torenvalk en een blauwe kiekendief ben ik nog vergeten.

Ik vermoed dat velen nog lang aan deze excursie terugdenken. Hierbij worden Nico Beemster en Lucie Jellinek bedankt voor deze goed geleide excursie. Een oplettende lezer moet erachter kunnen komen hoeveel slechtvalken we deze dag gezien hebben. (Oplossingen inzenden naar het redactieadres.)

